Com preparar els sinònims

> *A l'examen hi ha cinc frases amb un mot entre parèntesis que cal substituir per un sinònim. És la part on més punts es perden, i no per manca de vocabulari: la resposta ha d'encaixar exactament al lloc del mot original.*

1 Les quatre comprovacions

1. **Mateixa categoria.** Si el mot és un verb, el sinònim ha de ser un verb.
2. **Mateixa forma.** Si és un participi femení plural, el sinònim també: *(PROHIBIDES)* → *vetades*, no *vetar*.
3. **Mateix sentit en aquest context.** *Deixar un llibre* és *prestar*; *deixar la feina* és *abandonar*; *deixar sortir* és *permetre*.
4. **Mateix registre.** En un text formal, evita els col·loquialismes: *fer figa* és col·loquial al costat de *fracassar*.

! Errors habituals

- × **Un mot relacionat però no equivalent.** *Desmentir* (negar que una cosa sigui certa) no és *contraargumentar* (rebatre-la).
- × **Un mot que en matisa massa el sentit.** *Ambigu* (que es pot entendre de dues maneres) no és *misteriós*.
- × **Un castellanisme.** Per a *assabentar-se*, *enterar-se* no és correcte encara que s'entengui.

2 Sinònims formals que convé tenir a mà

MOT	SINÒNIMS
ajornar	posposar, diferir
assolir	aconseguir, obtenir, atènyer
augmentar	incrementar, créixer, pujar
comportar	implicar, suposar, ocasionar
esbrinar	investigar, aclarir, escatir
evident	palès, manifest, obvi
evitar	defugir, eludir, esquivar
exposar	explicar, presentar, plantejar
fomentar	promoure, impulsar, afavorir
prohibir	vetar, impedir
suprimir	eliminar, abolir, treure
tossut	obstinat, caparrut, testarrut

3 Com entrenar-ho

Quan llegeixis premsa en català, tria un verb o un adjectiu de cada paràgraf i busca-hi dos sinònims que encaixin a la frase sense canviar res més. Si has de tocar alguna altra paraula perquè funcioni, no és un bon sinònim per a l'examen.

Practica-ho

Omple els buits. Les solucions són al final.

1. El govern ha decidit _____ (POSPOSAR) la votació.
2. Hem _____ (ACONSEGUIT) tots els objectius de l'any.
3. Cal _____ (PROMOURE) l'ús del transport públic.
4. Les noves mesures _____ (IMPLIQUEN) un cost elevat.
5. És _____ (OBVI) que no hi ha prou places.
6. Li vaig _____ (DEIXAR) el cotxe per al cap de setmana.
   ○ abandonar ○ permetre ○ prestar
7. Les autoritats han _____ (PROHIBIT) el bany a la platja.
   ○ vetar ○ vetat ○ veto
8. Intenta _____ (EVITAR) les preguntes incòmodes.

Les meves notes

Solucions

1. **ajornar**. Sinònims de «posposar»: ajornar, diferir.
2. **assolit**. Sinònims d'«aconseguir»: assolir, obtenir, atènyer. Cal el participi.
3. **fomentar**. Sinònims de «promoure»: fomentar, impulsar, afavorir.
4. **comporten**. Sinònims d'«implicar»: comportar, suposar. Cal la tercera persona del plural.
5. **evident**. Sinònims d'«obvi»: evident, palès, manifest.
6. **prestar**. Aquí «deixar» vol dir donar per un temps: «prestar».
7. **vetat**. El sinònim ha de tenir la mateixa forma: participi, «vetat».
8. **defugir**. Sinònims d'«evitar»: defugir, eludir, esquivar.